

4.HAREKET SİSTEMİ TERİMLERİ

**Kızılcahamam Meslek Yüksekokulu
Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü Fizyoterapi Programı
Tıbbi Terminoloji Dersi**

Öğr. Gör. Şeyda CUMA

HAREKET SİSTEMİ

- ▶ Kemikler,
- ▶ Kaslar,
- ▶ Eklemler,
- ▶ Destek yapıları (Bağ doku, damarlar, sinirler)

Hareket Sisteminde Anatomik Terimler

1. Kemik Terimleri:

- ▶ Periosteum (G) (peryosteum, periost): Kemiğin dış yüzeyini sıkıca saran zar.
- ▶ Endosteum (G) (endosteum): Kemik içindeki boşlukta yüzeyi örten zar.
- ▶ Substantia compacta (L) (substansiya kompakta): Sıkı (kompakt), içerisinde boşluk veya kovuk olmayan kemik yapısı.
- ▶ Substantia (L) spongiosa (G) (substansiya spongiyosa): Spongiyos (süngersi) kemik.

- ▶ Os longum (L) (os longum): Uzun kemik.
- ▶ Os breve (L) (os breve): Kısa kemik.
- ▶ Os planum (L) (os planum): Yassı kemik.
- ▶ Os irregulare (L) (os irregular): Düzensiz kemik.
- ▶ Facies articularis (L) (fasiyes artikularis): Eklem yüzü.
- ▶ Cavitas medullaris (L) (kavitas medullaris): Kemiklerin ortasındaki ilik boşluğu. Medulla.
- ▶ Foramen nutriens (L) (foramen nutriyens): Kemik yüzeyindeki ince delikler. Beslenme deliği.

- ▶ Osteoblastocytus (osteo+blastos+kytos (G)) (osteoblast): Kemik yapan hücre.
- ▶ Osteocytus (osteo+kytos (G)) (osteosit): Kemik hücresi.
- ▶ Osteoclastocytus (osteo+klastos+kytos (G)) (osteoklast): Kemik yiyen (yıkan) hücre.

Vücuttaki Bazı Önemli Kemikler:

- ▶ Os parietale (L) (os pariyetal): Yan kafa kemiği. İki tanedir.
- ▶ Os occipitale (L) (os oksipital): Arka kafa kemiği.
- ▶ Os frontale (L) (os frontal): Alın kemiği.
- ▶ Os temporale (L) (os temporal): Şakak kemiği.
- ▶ Os sphenoidale (G) (os sfenoid): Kafanın orta-taban bölümündeki, temel veya taban kemik.

- ▶ Os (L) ethmoidale (G) (os etmoid): Kalbur kemik.
- ▶ Os nasale (L) (os nazal): Burun kemiği.
- ▶ Os maxilla (L) (os maksilla): Üst çene kemiği.
- ▶ Os mandibula (L) (os mandibula): Alt çene kemiği.
- ▶ Os palatinum (L) (os palatinum): Damak kemiği.
- ▶ Os (L) zygomaticum (G) (os zigomatikum): Elmacık kemiği.

- ▶ Os lacrimale (L) (os lakrimal): Gözyaşı kemiği.
- ▶ Os vomer (L) (os vomer): Sapan kemiği.
- ▶ Calivaria (L) (kalvarya): Kafa tavanı.
- ▶ Orbita (L) (orbita): Gözlerin bulunduğu boşluk.
- ▶ Fonticulus (L) (fontikulus): Bıngıldak. Fontanella.
- ▶ Paranasal sinüsler: Maksilla, etmoid, sfenoid ve frontal kemiklerin içindeki boşluklar.

- ▶ Columna vertebralis (L) (kolumna vertebralis): Omurga.
- ▶ Rachis (G) (rakis): Omurga.
- ▶ Cervical vertebra (L) (servikal vertebra): Boyun omuru. C1, C2, C3...
- ▶ Thoracal (G) vertebra (L) (torakal vertebra): Göğüs omuru. T1, T2, T3...
- ▶ Lumbal vertebra (L) (lumbal vertebra): Bel omuru. L1, L2, L3...

- ▶ Os sacrum (L) (os sakrum): Sağrı omuru. S1, S2, S3...
- ▶ Os (L) coccyx (G) (os koksiks): Kuyruk sokumu kemiği.
- ▶ Coxa (L) (koksa): Kalça.
- ▶ Pelvis (L) (pelvis): Leğen kemiği.
- ▶ Femur (L) (femur): Uyluk kemiği.
- ▶ Crus (L) (krus): Bacak.
- ▶ Patella (L) (patella): Diz kapağı kemiği.

- ▶ Tibia (L) (tibia): Kaval kemiği.
- ▶ Fibula (L) (fibula):Kamış kemiği. Kaval kemiğinin lateralindeki kemik.
- ▶ Ossa tarsi (L) (ossa tarsi): Ayak bileği kemiklerinin genel adı.
- ▶ Talus (L) (talus): Aşık kemiği. Topuk kemiğinin önündeki kemik.
- ▶ Calcaneus (L) (kalkaneus): Topuk kemiği.
- ▶ Ossa (L) metatarsi (meta (G)+tarsi (L)) (ossa metatarsi): Ayak tarağı kemikleri.

- ▶ Pes, pedis (L) (pes, pedis): Ayak.
- ▶ Podos (G) (podos): Ayak.
- ▶ Phalanx (G) (falanks): Parmak kemiği.
- ▶ Digitus (L) (dijitus): Parmak.
- ▶ Dactylus (G) (daktilus): Parmak.
- ▶ Costa (L) (kosta): Kaburga.
- ▶ Sternum (L) (sternum): Göğüs kemiği.
- ▶ Clavicula (L) (klavikula): Köprücük kemiği.
- ▶ Scapula (L) (skapula): Kürek kemiği.

- ▶ Humerus (L) (humerus): Kol kemiği.
- ▶ Radius (L) (radius): Önkolda döner kemik. El baş parmağı hizasındaki önkol kemiği.
- ▶ Ulna (L) (ulna): Önkolda dirsek kemiği. Beşinci parmak hizasındaki önkol kemiği.
- ▶ Ossa (L) carpi (G) (ossa karpi): Elbileği kemiklerinin genel adı.
- ▶ Ossa (L) metacarpi (G) (ossa metakarpi): El tarağı kemikleri.
- ▶ Ossa digitorum manus (L) (ossa digitorum manus): El parmak kemikleri.

2. Eklem Terimleri:

- ▶ Articulatio (L) (artikulasyo): Eklem. Kısaltma: «art.»; Çoğul: «articulationes».
- ▶ Arthron (G) (arton): Eklem.
- ▶ Arthrologia (G) (Artroloji): Eklem bilimi.
- ▶ Ligamentum (L) (ligamentum): Eklem bağı. Kısaltma: «lig.»; Çoğul: «ligamenta», «ligg.».
- ▶ Sutura (L) (sudur): Kısa kemiklerde eklem yapan testere benzeri dişli kısım.

- ▶ Gomphosis (G) (gomfozis): Dişlerle çene kemikleri arasındaki eklem.
- ▶ Cartilago articularis (L) (kartilago artikularis): Eklem kıkırdağı.
- ▶ Capsula articularis (L) (kapsula artikularis): Eklem kapsülü.
- ▶ Cavitas articularis (L) (kavitas artikularis): Eklem boşluğu.

- ▶ Synovia (G) (sinovya): Eklem sıvısı.
- ▶ Articulatio (L) synovialis (G) (artikulasyo sinovyalis): Sinovyal eklem. Oynar eklem.
- ▶ Discus (G) intervertebralis (inter+vertebra (L)) (diskus intervertebralis): Vertebralar arasındaki eklemleşmeyi sağlayan disk.

3. Kas Terimleri:

- ▶ Musculus (L) (muskulus): Kas. Kısaltma: «M., m.»; Çoğul: «musculi», çoğulun kısaltması: «Mm., mm.»
- ▶ Myos (G) (mios): Kas.
- ▶ Tendon (L) (tendon): İskelet kaslarının kemiklere tutunmasını sağlayan bağ, kas kirişi.
- ▶ Fascia (L) (fasya): Kasları birbirinden ayıran ince saydam zar.